

S P R A W O Z D A N I E

z realizacji

**Gminnego Programu
Przeciwdziałania Przemocy w
Rodzinie oraz Ochrony Ofiar
Przemocy w Rodzinie
w Gminie Solec Kujawski
na lata 2021-2025
w 2023 roku**

I WPROWADZENIE

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Solec Kujawski na lata 2021-2025 ustanowiony został Uchwałą Nr XXII/209/20 Rady Miejskiej w Solcu Kujawskim z dnia 27 listopada 2020 roku w lutym 2024 roku

Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Solec Kujawski na lata 2021-2025 zawiera opis działań zgodnych z w.w Programem.

Celem Programu jest zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie oraz budowanie współpracy na rzecz przeciwdziałania przemocy na terenie gminy Solec Kujawski. Adresowany jest do wszystkich mieszkańców gminy Solec Kujawski, przede wszystkim zaś do osób doznających przemocy w rodzinie, sprawców przemocy oraz świadków.

Program jest realizowany wielopoziomowo, przez wszystkie instytucje i organizacje zobligowane do podejmowania działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Głównym realizatorem jest Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej oraz Zespół Interdyscyplinarny w Solcu Kujawskim, którego obsługę organizacyjno - techniczną zapewnia Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Solcu Kujawskim.

II CEL GŁÓWNY PROGRAMU

Zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie oraz budowanie współpracy na rzecz przeciwdziałania przemocy na terenie gminy Solec Kujawski.

III CELE SZCZEGÓŁOWE

1. Rozszerzenie profilaktycznej działalności informacyjno – konsultacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów związanych z przemocą w rodzinie.

Zadania:

- 1.1. Publikacja artykułów w lokalnej prasie i współpraca z mediami w celu edukacji społecznej na temat przeciwdziałania przemocy.
- 1.2. Badanie skali zjawiska przemocy oraz świadomości społecznej mieszkańców na podstawie badań ankietowych społeczności lokalnej.
- 1.3. Podejmowanie działań profilaktycznych, w tym działań psychoedukacyjnych skierowanych do dzieci, młodzieży, dorosłych, organizowanie konkursów, festynów rodzinnych promujących rozwiązywanie konfliktów bez przemocy.
- 1.4. Organizowanie lokalnych kampanii społecznych na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz udział w kampaniach o zasięgu ponadlokalnym.
- 1.5. Upowszechnianie informacji w zakresie możliwości i form udzielania pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie.
- 1.6. Aktualizowanie „Banku informacji” – dla podmiotów realizujących zadania na rzecz rodzin z problemem przemocy domowej.

2. Realizacja projektów na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym organizowanie grup wsparcia.

Zadania:

- 2.1. Udzielanie profesjonalnej pomocy i wsparcia osobom doznającym przemocy w rodzinie, szczególnie w ramach działalności Punktu Konsultacyjnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i innych Punktów Konsultacyjnych działających na terenie Gminy.
- 2.2. Zapewnienie schronienia osobom zmuszonym do opuszczenia swojego miejsca zamieszkania, z powodu przemocy w rodzinie.
- 2.3. Organizowanie spotkań „Grupy Wsparcia” dla osób dotkniętych problemem przemocy domowej.
- 2.4. Współpraca organizacji i instytucji w realizacji projektów, skierowanych do sprawców przemocy.
- 2.5. Nawiązanie współpracy pomiędzy podmiotami uczestniczącymi w programie i podmiotami odpowiedzialnymi za jego realizację, wymienionymi w punkcie 10 niniejszego Programu.

3. Profesjonalizacja Zespołu Interdyscyplinarnego poprzez szkolenia i zajęcia warsztatowe jego członków.

Zadania:

- 3.1. Kontynuowanie pracy Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup roboczych, której celem jest zintegrowanie i koordynowanie działań służb, instytucji oraz organizacji pozarządowych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie miasta i gminy Solec Kujawski, w szczególności poprzez:
 - 1) diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie;
 - 2) podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie w celu przeciwdziałania temu zjawisku;
 - 3) inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie;
 - 4) rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym;
 - 5) inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.
- 3.2. Zwiększanie kompetencji osób realizujących zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
- 3.3. Realizacja procedury „Niebieskie Karty”, przez wszystkie instytucje do tego uprawnione.

IV OMÓWIENIE CELÓW SZCZEGÓŁOWYCH I ZADAŃ PROGRAMU

1. Cel szczegółowy

Rozszerzenie profilaktycznej działalności informacyjno – konsultacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów związanych z przemocą w rodzinie.

Zadanie 1.1.

Publikacja artykułów w lokalnej prasie i współpraca z mediami w celu edukacji społecznej na temat przeciwdziałania przemocy.

Podmioty realizujące zadanie: Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.

Wskaźniki: liczba artykułów prasowych.

Termin realizacji: lata 2021-2025.

W prasie lokalnej pn. „Soleckie Wiadomości z Ratusza” ukazały się następujące artykuły:

- artykuł pn. „Rodzina Razem” promujący realizację projektu na rzecz rodzin z dysfunkcjami, w tym dotkniętych przemocą w rodzinie, ukazał się w lipcu 2023 r.
- artykuł informujący o działalności Punktów Konsultacyjnych w MGOPS w Solcu Kujawskim, ukazał się w lutym 2023 r.

Zadanie 1.2.

Badanie skali zjawiska przemocy oraz świadomości społecznej mieszkańców na podstawie badań ankietowych społeczności lokalnej.

Podmioty realizujące zadanie: Organizacje pozarządowe, szkoły, Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, placówki ochrony zdrowia.

Wskaźniki: liczba przeprowadzonych badań ankietowych.

Termin realizacji: lata 2021-2025.

W okresie sprawozdawczym nie wykonano badań ankietowych skali zjawiska przemocy na terenie Solca Kujawskiego.

Zadanie 1.3.

Podjęmowanie działań profilaktycznych, w tym działań psychoedukacyjnych skierowanych do dzieci, młodzieży dorosłych, organizowanie konkursów, festynów rodzinnych promujących rozwiązywanie konfliktów bez przemocy.

Podmioty realizujące zadanie: Organizacje pozarządowe, placówki oświatowe, Soleckie Centrum Kultury, Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Ośrodek Sportu i Rekreacji, placówki ochrony zdrowia, związki wyznaniowe.

Wskaźniki: liczba zorganizowanych festynów, konkursów i innych działań profilaktycznych.

Termin realizacji: lata 2021-2025.

- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Solcu Kujawskim we współpracy z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych podjęli działania skierowane na przeciwdziałanie uzależnieniom oraz przemocy domowej:

- konkurs plastyczny pn. „Moje zdrowe i bezpieczne wakacje”.
- festyn pn. „Wspólnie przeciw uzależnieniom”,
- konferencja dla instytucji i służb z terenu Gminy Solec Kujawski pn. „Zachowania ryzykowne dzieci i młodzieży”.
- W Szkole Podstawowej Nr 4 w Solcu Kujawskim przeprowadzono spotkania z policjantką, w której wzięło udział 90 uczniów oraz zajęcia z psychologiem dotyczące cyberprzemocy i przemocy rówieśniczej, w której wzięło udział 200 uczniów.
- W Zespole Szkół Ogólnokształcących i Zawodowych w Solcu Kujawskim zorganizowano spotkania Policji z młodzieżą na temat odpowiedzialności karnej nieletnich i przemocy rówieśniczej.
- W Szkole Podstawowej Nr 1 w Solcu Kujawskim zorganizowano zajęcia profilaktyczne pn. „Nowe Horyzonty” dla 75 uczniów, 44 godzin zajęć profilaktycznych prowadzonych przez terapeutę ds. uzależnień, spotkania policjantów z tematu przemoc rówieśnicza, cyberprzemoc, odpowiedzialność dla 3 klas.

Zadanie 1.4.

Organizowanie lokalnych kampanii społecznych na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz udział w kampaniach o zasięgu ponadlokalnym.

Podmioty realizujące zadanie: Organizacje pozarządowe, związki wyznaniowe, placówki oświatowe, Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Solecie Centrum Kultury, szkoły, placówki ochrony zdrowia.

Wskaźniki: liczba kampanii społecznych przeprowadzonych na terenie miasta i gminy i innych.

Termin realizacji: lata 2021-2025. .

W okresie sprawozdawczym nie prowadzono lokalnej kampanii społecznej na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Zadanie 1.5.

Upowszechnianie informacji w zakresie możliwości i form udzielania pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie.

Podmioty realizujące zadanie: Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Solecie Centrum Kultury, szkoły, placówki ochrony zdrowia.

Wskaźniki: liczba opracowanych oraz rozpowszechnionych na terenie Miasta i Gminy Solec Kujawski, ulotek i broszur profilaktyczno - informacyjnych.

Termin realizacji: lata 2021-2025.

- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Solcu Kujawskim, w 2023 r. pozyskał z Kujawsko - Pomorskiej Niebieskiej Linii w Toruniu i rozpowszechnił 50 sztuk ulotek informujących o dyżurach prawników i bezpłatnym telefonie zaufania.
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów alkoholowych z Fundacji ETOH pozyskała broszury: „Przemoc domowa i alkohol”, „Czy to co robię to przemoc?”, „Sytuacja dziecka w rodzinie z problemem przemocy”, ogółem w ilości 60 sztuk.
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Solcu Kujawskim

zamówiła i rozpowszechniła 500 sztuk poradnika dla rodziców o nowych substancjach psychoaktywnych „Dopalacze”. Czasopismo zostało wydane przez Polska Press Sp. z o.o.

Zadanie 1.6.

Aktualizowanie „Banku informacji” – dla podmiotów realizujących zadania na rzecz rodzin z problemem przemocy domowej.

Podmioty realizujące zadanie: Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.

Wskaźniki: liczba sporządzonych i rozprowadzonych, zaktualizowanych informatorów dla profesjonalistów.

Termin realizacji: lata 2021-2025.

W okresie sprawozdawczym korzystano z informatora pn. „Bank Informacji”, który zaktualizowano w 2023 r.

2. Cel szczegółowy:

Realizacja projektów na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym organizowanie grup wsparcia.

Zadanie 2.1.

Udzielanie profesjonalnej pomocy i wsparcia osobom doznającym przemocy w rodzinie, szczególnie w ramach działalności Punktu Konsultacyjnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i innych Punktów Konsultacyjnych działających na terenie Gminy.

Podmioty realizujące zadanie: Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, placówki ochrony zdrowia, Zespół Interdyscyplinarny.

Wskaźniki: ilość porad udzielonych osobom uwikłanym w przemoc, liczba osób objętych wsparciem z powodu przemocy w rodzinie.

Termin realizacji: lata 2021-2025.

W 2023 r., w Punkcie Konsultacyjnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie udzielono ogółem 163 porady 137 osobom. Z pomocy i wsparcia psychologa skorzystały 63 osoby, z pomocy kuratora 74 osoby.

Wśród wyżej wymienionych, 69 to osoby, które w procedurze „Niebieskie Karty”, zostały wskazane jako doznające przemocy, stosujące przemoc w rodzinie lub będące świadkami przemocy domowej i objęte zostały pomocą w formie poradnictwa psychologicznego, pedagogicznego, prawnego, medycznego i socjalnego.

15 osób, które w procedurze „Niebieskie Karty” wskazano jako nadużywające alkoholu lub narkotyków skierowano do:

- Punktu Konsultacyjnego dla osób z problemem alkoholowym w Solcu Kujawskim,,
- Poradni Odwykowej w Bydgoszczy,
- Ośrodka BORPA w Bydgoszczy,
- Wojewódzkiego Ośrodka Terapii Uzależnień i Współuzależnień w Toruniu.

Zadanie 2.2.

Zapewnienie schronienia osobom zmuszonym do opuszczenia swojego miejsca zamieszkania, z powodu przemocy w rodzinie.

Podmioty realizujące zadanie: Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.

Wskaźniki: liczba osób, które skorzystały ze schronienia z powodu doznanej przemocy.

Termin realizacji: lata 2021-2025.

W 2023 r. nie skierowano nikogo do ośrodka wsparcia dla osób doznających przemocy.

Zadanie 2.3.

Organizowanie spotkań „Grupy Wsparcia” dla osób dotkniętych problemem przemocy domowej.

Podmioty realizujące zadanie: Organizacje pozarządowe, Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Zespół Interdyscyplinarny, związki wyznaniowe.

Wskaźniki: liczba osób uczestniczących w spotkaniach Grupy Wsparcia.

Termin realizacji: lata 2021-2025.

W okresie sprawozdawczym nie zorganizowano spotkań grupy wsparcia dla osób dotkniętych problemem przemocy domowej z powodu braku chętnych. W/w osoby chętniej korzystały z indywidualnych spotkań z psychologiem oraz porad kuratora zawodowego w Punkcie Konsultacyjnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, w Solcu Kujawskim.

Zadania 2.4.

Współpraca organizacji i instytucji w realizacji projektów, skierowanych do sprawców przemocy.

Podmioty realizujące zadanie: Organizacje pozarządowe, Policja, Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Powiatowe Centrum Rodzinie w Bydgoszczy, Zespół Interdyscyplinarny.

Wskaźniki: liczba osób, które ukończyły program korekcyjno - edukacyjny dla sprawców przemocy.

Termin realizacji: lata 2021-2025.

W okresie sprawozdawczym nie skierowano nikogo do programu korekcyjno-edukacyjnego dla sprawców przemocy.

Zadania 2.5.

Nawiązanie współpracy pomiędzy podmiotami uczestniczącymi w programie i podmiotami odpowiedzialnymi za jego realizację.

Podmioty realizujące zadanie: Zespół Interdyscyplinarny, Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, organizacje pozarządowe, związki wyznaniowe, placówki oświatowe.

Wskaźniki: liczba wspólnie zrealizowanych projektów.

Termin realizacji: lata 2021-2025.

W 2023 r. Stowarzyszenie Wspierania Rodzin w Solcu Kujawskim przy współpracy z Miejsko-Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej zrealizował projekt, pn. „Rodzina razem”.

W ramach projektu 10 osób wzięło udział w warsztatach prowadzonych przez pedagoga, w trakcie których poruszano tematykę przemocy domowej, a kurator zawodowy zapoznał uczestników projektu z konsekwencjami prawnymi stosowania przemocy domowej.

3. Cel szczegółowy:

Profesjonalizacja Zespołu Interdyscyplinarnego poprzez szkolenia i zajęcia warsztatowe jego członków.

Zadania 3.1.

Kontynuowanie pracy Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup roboczych, której celem jest zintegrowanie i koordynowanie działań służb, instytucji oraz organizacji pozarządowych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Podmioty realizujące zadanie: Zespół Interdyscyplinarny, Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Policja, oświata, ochrona zdrowia, organizacje pozarządowe, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Urząd Miasta i Gminy.

Wskaźniki: liczba spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego, liczba zwołanych grup roboczych i posiedzeń grup roboczych.

Termin realizacji: lata 2021-2025.

Odbyły się 4 posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego.

W związku z przemocą w rodzinie zwołano 31 grup roboczych.

W okresie sprawozdawczym odbyły się 84 posiedzenia grup roboczych/grup diagnostyczno-pomocowych w indywidualnych przypadkach przemocy w rodzinie.

Zadania 3.2.

Zwiększanie kompetencji osób realizujących zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Podmioty realizujące zadanie: Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Urząd Miasta i Gminy, Policja, placówki oświatowe, instytucje ochrony zdrowia, Zespół Interdyscyplinarny.

Wskaźniki: liczba przeszkolonych osób.

Termin realizacji: lata 2021-2025.

- 1 osoba wzięła udział w szkoleniu „ Jak rozpoznawać sygnały przemocy wobec dziecka”.
- 1 osoba wzięła udział w szkoleniu „Nowelizacja ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej”.
- 2 osoby wzięły udział w szkoleniu „Praktyczne stosowanie przepisów wprowadzonych ustawą z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw”.
- 2 osoby wzięły udział w szkoleniu „Przeciwdziałanie przemocy domowej”.
- 6 osób wzięło udział w szkoleniu „ Przeciwdziałanie przemocy domowej w praktyce GKRPA, ZI oraz OPS w świetle rewolucyjnych zmian i nowej ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie + nowelizacja kodeksu rodzinnego i opiekuńczego”.

- 1 osoba wzięła udział w szkoleniu „Nowe Niebieskie Karty”.
- 55 osób wzięło udział w konferencji dla pracowników służb i instytucji z terenu Solca Kujawskiego pn. „Zachowania ryzykowne dzieci i młodzieży”.

Zadanie 3.3.

Realizacja procedury „Niebieskie Karty”, przez wszystkie instytucje do tego uprawnione.

Podmioty realizujące zadanie: Zespół Interdyscyplinarny, Policja, oświata, ochrona zdrowia, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, organizacje pozarządowe.

Wskaźniki: liczba wdrożonych procedur „Niebieskie Karty”, liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty”, liczba rodzin dotkniętych problemem przemocy.

Termin realizacji: lata 2021-2025.

Charakterystyka problemu przemocy w rodzinie w 2023 roku w Gminie Solec Kujawski, na podstawie danych Zespołu Interdyscyplinarnego w Solcu Kujawskim.

Realizacja procedury "Niebieskie Karty" w latach 2020 -2023

Lp	DANE DOTYCZĄCE REALIZACJI PROCEDURY "NIEBIESKIE KARTY"	ROK 2021	ROK 2022	ROK 2023
1	Liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego.	4	4	4
2	Liczba formularzy Niebieskie Karty - A, przekazanych do przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego w okresie sprawozdawczym,	44	39	35
	w tym: - przekazanych przez Policję,	33	33	21
	- przekazanych przez pomoc społeczną	9	4	9
	- przekazanych przez oświatę,,	2	1	3
	- przekazanych przez ochronę zdrowia,	0	0	2
	- przekazanych przez GKRPA.	0	1	0
3	Liczba rodzin objętych procedurą "Niebieskie Karty" ogółem,	56	56	37
	- w tym z roku poprzedniego.	17	21	7
4	Liczba rodzin, wobec których wszczęto procedurę „Niebieskie Karty” w okresie sprawozdawczym.	39	35	31
5	Liczba osób w rodzinach objętych procedurą „Niebieskie Karty” wszczętą w 2023 r.	133	124	117
6	Liczba dzieci w rodzinach objętych procedurą „Niebieskie Karty” wszczętą w 2023 r.	45	44	47
7	Liczba osób wskazanych w formularzu Niebieska Karta-A, jako osoby doznające przemocy domowej, w 2023 r.,	43	34	32
	w tym: - kobiety,	28	25	18
	- mężczyźni,	9	5	4
	- małoletni.	6	4	10
8	Liczba osób wskazanych w formularzu Niebieska Karta-A, jako osoby stosujące przemoc domową, w 2023 r.	43	36	32

9	Liczba spraw skierowanych do Prokuratury Policji.	1 3	1 1	1 2
10	Liczba zwołanych grup roboczych/diagnostyczno-pomocowych w bieżącym roku.	39	35	31
11	Liczba posiedzeń grup gobocznych/grup diagnostycznopomocowych.	119	121	84
12	Liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty” ogółem,	43	53	29
	w tym z roku poprzedniego.	20	18	7
13	Liczba przypadków odebrania dziecka z rodziny (zgodnie z art. 12 a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej).	1	0	1
	Liczba dzieci.	1	0	3
14	Wsparcie w postaci całodobowego schronienia z uwagi na przemoc domową (ze wskazaniem miejsca schronienia).	2 osoby	3 osoby	0

Charakterystyka sprawców przemocy.

Dane dotyczące sprawców przemocy 2023 rok	Liczba sprawców przemocy
Ogółem:	32
mąż	7
żona	1
partner	6
partnerka	2
matka	6
ojciec	3
dziadek	1
brat	2
syn	4

Problem uzależnienia od alkoholu i narkotyków w rodzinach dotkniętych przemocą domową.

Rok	Liczba rodzin, wobec których wszczęto procedurą „Niebieskie Karty”	Liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty”, w których występuje problem uzależnienia od alkoholu/narkotyków	Procentowy wskaźnik rodzin z problemem uzależnienia od alkoholu i narkotyków objętych procedurą „Niebieskie Karty”
Rok 2021	39	17/8	64,1%
Rok 2022	35	11/9	57,14%
Rok 2023	31	12/3	48,37%

Rodziny korzystające z pomocy społecznej a przemoc domowa.

Rok	Liczba rodzin, wobec których wszczęto procedurą „Niebieskie Karty”	Liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty”, które korzystały z pomocy społecznej.	Procentowy wskaźnik rodzin korzystających z pomocy społecznej objętych procedurą „Niebieskie Karty”
Rok 2021	39	4	10,25%
Rok 2022	35	3	8,57%
Rok 2023	31	7	22,58%

Sprawozdanie:

- opracowała - główny specjalista pracy socjalnej Wiesława Nyc,
- sprawdziła – z-ca dyrektora MGOPS Iwona Konaszewska.

DYREKTOR
Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Gminie Solec Kujawski

mgr Hanka Stamm